No. 126. 1839.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Woensdag 29 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Mei.

In de zitting der kamer van afgevaardigden heeft de minister van marine, admiraal *Duperré*, de aanvraag gedaan van een buitengewoon crediet van 10 millioenen fr., bijzonder bestemd om des noodig het getal der gewapende vaartuigen, die thans in de Middellandsche zee gebruikt worden, te vermeerderen. De minister verklaarde die aanvraag te doen, uit hoofde dat er tijdingen uit het Oosten ontvangen waren, die deden denken dat de vijandelijkheden op de grenzen van Sijrie tusschen de turksche en egijptische legers konden uitgebarsten zijn. Het gouvernement kon voor het oogenblik moeijelijk het werkelijk bestaan en het gewigt der gebeurtenissen waarderen; maar Frankrijk moest steeds in staat zijn om een wezenlijken invloed in het Oosten uit te oefenen, en met zijne bondgenooten overeenkomen over de maatregelen tot herstel van den vrede, zoo die gebroken was, of de moeijelijkheden tegengaan die de voortduur van den oorlog konden te weeg brengen. Met de aanvraag der gezegde som wilde men overigens gereed zijn, om overal de regten en de eer der vlag te handhaven; misschien werd de gevraagde som niet gebruikt; in alle geval zouden de uitrustingen eerst naar het belang der gebeurtenissen voortgang hebben; de kamer zou echter hierin erkennen, dat er gelegenheden zijn, waarin men geen twijfel mag laten omtrent de kracht en voorzigtigheid, waarmede de ware belangen van Frankrijk zouden gehandhaafd worden.

Na den heer *Duperré* heeft de minister van binnenlandsche zaken een ontwerp aangeboden, waarbij het verleenen van pensioenen aan de gekwetste nationale garden of aan de betrekkingen dergenen die op de dagen van 12 en 13 Mei gesneuveld zijn, werd voorgedragen; het getal der gekwetsten bedraagt zeven, die ieder een jaargeld van 500 fr. zouden krijgen; drie weduwen, ieder een jaargeld van 1000 fr.; en drie wezen, ieder 500 fr.

De minister van oorlog bood een dergelijk ontwerp aan; van de 18 gesneuvelde militairen liet slechts één eene weduwe na, voor deze verlangde hij een jaargeld van 1000 fr.; gelijk mede voor een municipalen garde, wiens regter arm was geamputeerd, en eindelijk 54,000 fr., om onder de gekwetste militairen of de betrekkingen der gesneuvelden te verdeelen.

De minister van finantien, *Passy*, vroeg een crediet aan van ruim zes millioenen fr. voor het pensioen-fonds der ministeriele departementen.

De heer *Lespinasse* wilde inlichtingen vragen omtrent het gebeurde met de kweekelingen der polytechnieke school, doch kon niet aan het woord komen. De heer *Ganguier* bragt daarop rapport uit op het aangevraagd crediet voor de geheime fondsen, welks aanneming de commissie voorstelde. De discussie werd op aanstaanden Dingsdag bepaald. Door de kamer werd vervolgens het ontwerp van crediet aangenomen betrekkelijk de militaire pensioenen, nadat er te voren nog eene levendige discussie was gerezen, ter zake van eene petitie van den generaal *de Richemont*, die op het voorstel terugkwam om Parijs met fortificatie-werken te omgeven. Het verzoek werd ten slotte echter ter zijde gelegd.

— Bij een koninklijk besluit is het observatiekorps op de noordelijke grenzen in gevolge van den 25sten dezer ontbonden. De troepen zullen weder hunne onderscheidene garnizoensplaatsen betrekken.

— Nog dagelijks hebben er arrestatien en huiszoekingen plaats, schoon het getal toch meer en meer vermindert. Men gelooft dat slechts vijftien personen voor het hof der pairs zullen te regt staan. Een vijftigtal anderen zouden voor het koninklijk hof te regt staan.

— De *Moniteur* behelst heden een nader berigt omtrent de ontdekte legitimistische zamenspanning te Avignon. Door de nasporingen op last van den prefect van Vaucluse gedaan, was men daar op het spoor gekomen van een geheim genootschap, uit werklieden en jonge lieden van aanzienlijken huize bestaande, welke overdrevene legitimistische gevoelens aankleefden. Bij eene huiszoeking in het gebouw waar de gewone vergaderingen gehouden werden, had men 28 personen bijeen gevonden en papieren in beslag genomen, alsmede lijsten der deelhebbers, witte en groene kokarden, en had zulks verder tot de ontdekking van eene hoeveelheid kruid en patronen bij verschillende personen geleid. Het hof van Nimes is met de instructie der zaak belast. Deze zamenspanning schijnt niet in verband gestaan te hebben met de gebeurtenissen te Parijs.

— De *Constitutionnel* vermeldt, dat men te Constantine eene zamenzwering zou ontdekt hebben om de Franschen aldaar te vermoorden. Dit berigt verdient allezins bevestiging.

— Het gouvernement heeft de volgende telegraphische depèche uit Perpignan van den 24sten dezer bekend gemaakt:

» Den 18den zijn er onlusten te Valencia uitgebroken; barrikaden zijn opgeworpen; de nationale garde heeft tegen de linietroepen gevochten. Het doel van den opstand was: de ontbinding der cortes, de onafhankelijkheid der koningrijken Arragon, Valencia en Murcia. Den 20sten was de rust hersteld.

» 7,000 man infanterie en 500 paarden van de divisie des generaals *Asnau* zijn te Liria binnengetrokken. — Den 19den was *Cabrera* aan de zijde van Chelva."

— Reeds gisteren hield de *Moniteur parisien*, dat er tijdingen uit het Oosten waren ontvangen, die de hervatting der vijandelijkheden tusschen de turksche en egyptische legers in Syrie aankondigden. De tijding is aangebragt door eene stoomboot die den 23sten te Marseille aangekomen is, van waar dezelve door den telegraaf naar Parijs is overgebragt, waarna het gouvernement terstond de bovenvermelde aanvraag in de kamer gedaan heeft.

Met de gezegde boot zijn hier brieven uit Alexandrie tot den 8sten Mei ontvangen; daarin wordt mededeeling gedaan van een' brief door den eersten secretaris en tolk des onder-konings, *Artin*-bey, den 29sten April aan *Boghos*-bey te Chibin in Neder-Egypte geschreven. Deze brief luidt als volgt:

» Z. H. de generalissimus (*Ibrahim*-pacha) heeft door een bijzonderen brief kennis gegeven dat het leger van den Sultan tot voorbij Bigelik (tegenwoordig Byr geheeten) is getrokken en er eenige versterkingen heeft aangelegd. Z. H. de generalissimus, na aan onze in Syrie gekantonneerde regimenten bevel gegeven te hebben, om naar Aleppo te marcheren, zou zich in persoon naar die stad begeven.

» Z. H. de onder-koning geoordeeld hebbende dat dit gedrag der Porte de strekking had om de schuld op ons te werpen (door de Egyptenaren te noodzaken den eersten aanval te doen) heeft aan Z. H. den generalissimus geschreven, dat dezelve geene beweging moest uitvoeren vóór hij zeker was van den vooruitgang van de troepen des Sultans, zich op God te verlaten en dien overeenkomstig te handelen, wanneer de voorwaartsche beweging op eene stellige wijs bleek.

» Z. H. de onder-koning gelast Uwe Exc. aan de consuls-generaal onmiddellijk het hierboven vermelde mede te deelen."

De uitbarsting der vijandelijkheden hangt derhalve van de zekerheid van het berigt af dat de Turksche troepen tot Byr zijn gekomen, als wanneer zij den Euphraat, die tot grens van de beide Staten strekt, zouden moeten overgetrokken zijn en dus zich op het Egyptische gebied begeven hebben. Ten gevolge van de bovenstaande tijdingen liepen er dan ook te Alexandrie reeds geruchten van een tusschen de beide legers geleverden slag.

Ook in Syrie schijnt insgelijks het gerucht van de hervatting der vijandelijkheden te hebben geloopen. De *Semaphore* van Marseille althans deelt een tweetal brieven mede eveneens met de gezegde Stoomboot ontvangen; de eerste is uit Beiruth van den 28sten April, waarin de briefschrijver zegt, dat hij van den gouverneur van Beiruth zelven had vernomen, dat de vijandelijkheden uitgebroken waren. De koerier die de tijding aangebragt had, zou het geschut op zes uren afstands van het egyptisch legerkamp reeds gehoord hebben. Door Beiruth waren den 26sten en 27sten de troepen te Seijde en langs de kust tot Acre gestationeerd,

reeds doorgekomen, om zich naar het leger te begeven. In den tweeden brief, op de reede van Syra den 10 Mei geschreven, wordt de mededeeling vermeld, door den Pacha aan de Europesche consuls gedaan, omtrent den overgang van de Turksche troepen te Byr aan den Euphraat. Deze mededeeling was den 5den Mei geschied, en sedert was er niets bekend gemaakt. De onder-koning had zich van Cairo naar Damiate begeven, waar hij de koeriers uit Syrie ontving zonder iets te doen uitlekken. Omtrent de sterkte der bewegingen der wederzijdsche partijen wordt voorts in deze berigten het volgende medegedeeld. Het turksche leger 45 à 50,000 man sterk en vrij goed van artillerie voorzien zou het Taurus-gebergte verlaten hebben om Syrie in den rug te vallen, waar het hoopte eenen algemeenen opstand te bewerken. Dat leger zou in drie korpsen verdeeld zijn, waarvan dat op de regter flank (15,000 man sterk) op den linker-oever van den Euphraat zou manoeuvreren om de versterkingen te gemoet te trekken die de pacha van Bagdad aanbrengt; het tweede korps (20,000 man sterk) was den Euphraat te Byr overgetrokken, waar het zich zocht te versterken; het derde korps (van 15,000 man) zou de bergengten bezet houden, om de gemeenschap met Konstantinopel te onderhouden en den toevoer te dekken. Het leger van den Egyptischen onder-koning bestond uit 71,000 man infanterie, 27,000 man kavallerie, waaronder echter 16,000 ongeregelde ruiterij en 1,700 artilleristen. Het egyptisch leger was slecht gekleed en ontving geen soldij, maar het had welvoorziene magazijnen, die bij het turksche leger gemist werden; bij hetzelve heerschten ook eene betere krijgstucht en meer zelfvertrouwen dan in het leger des Sultans. *Ibrahim*-pacha had intusschen slechts 30,000 man bij zich, dewijl de overige troepen strekten om de rust in Syrie te handhaven.

Met verlangen ziet men thans de eerstvolgende berigten te gemoet.

— Ter beurze was de koers ook heden gedrukt ten gevolge van de staatkundige tijdingen. Van de verdeeldheid in het ministerie werd niet meer gesproken. De notering was gisteren (25 Mei): 5 pCt. 110,80; 3 pCt. 80,90; Sp. Ardoin 20; Nap. renten 101,75; Rom. L. 101.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Mei.

Uit Berlijn verneemt men dat de groote voorjaars-oefeningen der troepen, den 21sten dezer, nabij die hoofdstad een aanvang genomen hebben.

— Te Berlijn wint het gerucht langs hoe meer veld, dat de Russische Grootvorst Troonopvolger zich de prinses *Maria*, eenige dochter van den Groothertog van Hessen-Darmstadt en geboren den 8 Augustus 1824, tot gemalin zou gekozen hebben.

Men maakte in genoemde residentie toebereidselen tot de ontvangst van den hertog *Maximiliaan* van Leuchtenberg, die Munchen den 22 dezer verlaten heeft, om zich naar Petersburg te begeven, ten einde zijn huwelijk met de grootvorstin *Maria* te voltrekken.

— De Hanoversche regering heeft verboden dat het te Stuttgart uitkomende blad, *der Deutsche Courier*, hetwelk zich door zijne vinnige aanvallen tegen de afschaffing der grondwet van 1833 onderscheidt, in het rijk ingevoerd en gelezen worde.

— De hertog van Brunswijk heeft den 21sten eene reis naar Zwitserland en Italie ondernomen.

— Te Leipzig is op de beide Pinksterfeestdagen het jubelfeest van de invoering der hervorming gevierd geworden, met eene plegtige godsdienstoefening en openbare vreugdebedrijven. Op den eersten dag werd aan al de kweekelingen der protestantsche scholen een gedenkpenning uitgereikt, welke met de borstbeelden van *Luther* en hertog *Hendrik* den vromen prijkten; verscheidene openbare feestredenen werden er gehouden; een maaltijd van 425 personen was er des namiddags in de zaal der schutter-vereeniging gehouden; des avonds was de stad verlicht.

— De *Allgemeine Zeitung* van den 24sten vermeldt, dat zoowel de aanzienlijkste handelhuizen van Augsburg, als de redactie zelve van dit blad uit Triest van den 18den en uit Venetie van den 19den tijdingen ontvangen hadden, die het berigt hielden van de uitbarsting der vijandelijkheden tusschen de Porte en *Mehemed*-Ali. (*Zie Frankrijk hierboven*). Luidens de in gemelde havens ontvangen tijdingen, te Triest den 18den met de stoomboot van de Oostenrijksche Lloyds aangebragt, was het gros van het Ottomannische leger naar El Bir, digt bij den Euphraat, getrokken, was vervolgens die rivier overgegaan en alzoo op het Egyptisch gebied van Syrie doorgedrongen. Hetzelfde berigt is, over Triest, ook uit Alexandrie van den 7den Mei ontvangen. In deze berigten wordt de sterkte van de troepen, die den Euphraat overgegaan zijn, op 50,000 man geschat.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Mei.

Z. D. H. de hertog van Saxen-Weimar is ll. zondag morgen, met deszelfs gemalin, kinderen en gevolg, na afloop der treurige plegtigheid van den vorigen dag, van Nijmegen naar 's Gravenhage teruggekeerd.

— Zaturdag ll. is Z. K. H. de Erfgroothertog *van Saksen-Weimar* van Rotterdam naar Londen vertrokken; dezelve had, na de inspectie der troepen te Tilburg bijgewoond te hebben, zich, op de ontvangst der tijding van het overlijden van Prins *Willem Karel van Saksen-Weimar*, naar Nijmegen begeven en zich van daar naar Rotterdam ingescheept.

— Den 26sten dezer heeft de schout-bij-nacht *J. C. Rijk*, gouverneur-generaal van Nederlands West-Indische bezittingen, vergezeld van deszelfs familie en gevolg, na een door de maritime- burgerlijke- en militaire autoriteiten hartelijk toegebragte afscheidsgroet, zich aan boord van Zr. Ms. korvet *Amphitrite* begeven, die bestemd is om hem naar Suriname over te brengen. De ter reede liggende korvet ontving Z. H. Ed. Gestr. onder het lossen van het geschut, terwijl de equipagie van dien bodem paradeerde. Ten elf ure bragt Zr. Ms. stoomboot *Curaçao* de oorlogskorvet naar buiten en verliet deze weldra de vaderlandsche kust.

— Op den 20sten aanstaande zal het schip *Flevo*, kapitein *Amsberg*, met een detachement van 150 militairen, onder kommando van den 1sten luitenant van het algemeen depôt des landmagt No. 33, *J. A. A. Boon*, uit het Nieuwe Diep naar Java vertrekken.

— Tot ingenieur der 2de klasse bij den waterstaat is benoemd *C. Bruinings*, tot dusver aspirant-ingenieur.

— Ten gevolge eener geopperde vraag, of bij voortduring toepasselijk is het 38ste artikel van het keizerlijk decreet van den 14 Junij, waarbij aan deurwaarders is verboden middellijk of onmiddellijk koopers te worden van roerende goederen, met welker verkooping zij belast zijn, dan wel of het moet worden aangemerkt als te zijn vervallen door de bepalingen van art. 1505 van het burgerlijk wetboek, heeft de Procureur-Generaal bij het provinciaal geregtshof in Holland als zijn gevoelen aan het Departement van Justitie te kennen gegeven, dat het gemeld artikel nog steeds als geldende kan worden beschouwd, terwijl intusschen de materie zelve eene nadere overweging zal verdienen, wanneer de bevoegdheid der deurwaarders tot het houden der verkoopingen van roerende goederen aan eene nadere beraadslaging zal worden onderworpen; met welk gevoelen zich de Minister van Justitie heeft vereenigd.

— De Kamper Courant vermeldt, dat met het jongste buijige weder den 24sten een schokker-vischschuit op de Zuider-zee omgeslagen is, waarbij de beide visschers, vader en zoon, zijn omgekomen.

— Z. K. H. de kroonprins van Pruissen is op zijne reis door de Rijngewesten in den avond van den 24sten dezer te Luxemburg aangekomen, en is aldaar bij den luitenant-generaal, bevelhebber der vesting afgestapt. Onmiddellijk na hoogstdeszelfs aankomst heeft de prins de onderscheidene burgerlijke- en militaire autoriteiten in gehoor ontvangen en den volgenden dag de troepen van het garnizoen in oogenschouw genomen, waarna hij de reis naar Trier zoude voortzetten.

Zondag heeft vorst *Leopold* in een kabinetsraad voorgezeten, en daarna den voorzitter van de kamer der vertegenwoordigers, *Raikem*, ontvangen.

— Te Brussel had men berigt, dat de dislocatie van de fransche troepen op de noordelijke grenzen den 24sten dezer een aanvang genomen had.

— De fransche post van Zaturdag is eerst Zondag avond ten half elf ure te Brussel aangekomen; zoo men vermoedde werd de vertraging veroorzaakt door een ongeluk aan het rijtuig overkomen aan gene zijde van Valenciennes.

— Ter beurze te Brussel stelde men zich gerust, dat de gebeurtenissen in het Oosten geen ernstige gevolgen zouden hebben, uithoofde van de vredelievende gezindheid der Europesche mogendheden en derzelver vermoedelijke, krachtdadige tusschenkomst.

— De Ardoins stonden gisteren te Antwerpen 18 elf zestiende, ¾; zonder handel.

177ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1ste Trekking: N°. 11000, [illegible] f 1000, N. 5500, een prijs van f 1000; N. 677, f 1000.
2de — N°. 15375, een prijs van f 1500; N°. 18074, f 1000; N°. 3298, f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 55⅞; dito 5 pCt. 102, ⅛; Kansbill. 27⅞; Handelm. 80⅞; Am. Syndik. 94¼; vijf zestiende; dito 3½ pCt. 80⅜; Rijn. spoorweg 181⅞, ⅝; O. Indie 5 pCt. 99 een zestiende, ⅛; Rijn. spoorweg 105¼, 104¾; Haarl. dito 115; Ardoins 18 dertien zestiende, ⅞; Braz. 79¼, ¾; Columb. 20⅞.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.